

3. Huntington S. Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale. București: Antet, 1998.
4. Raz, Joseph, „Multiculturalismul: o perspectivă liberală”. /Altera, nr. 13/2000,.
5. Robertson, R., „Globalization and the Future of Traditional Religion” în volumul “God and Globalization: Volume 1: Religion and the Powers of the Common Life”, Max L. Stackhouse (ed.), ed. Trinity Press International, Harrisburg, 2000,
6. Sartori, G., Ce facem cu străinii? Pluralism vs Multiculturalism , Humanitas, București, 2007.
7. Scruton, R. Cultura modernă pe înțelesul oamenilor inteligenți, București: Humanitas, 2011
8. Troc G. Postmodernismul în antropologia culturală. Iași: Polirom, 2006.
9. www.scribd.com/doc/9604584/Filosofia-Culturii#scribd
10. <http://www.zf.ro/multiculturalism-vs-interculturalism>

Formarea interesului pentru științe și descoperire la preșcolari

Carabet Natalia, dr., conf. universitar,
UPS „Ion Creangă”, Catedra Pedagogie preșcolară

Ambianța în care copilul își trăiește direct experiența de viață trebuie să pregătească un climat socio-afectiv, punând preșcolarul în fața mai multor posibilități dintre care el trebuie să aleagă, să decidă ceea ce i se potrivește [1].

Criteriul principal care stă la baza amenajării unei săli de grupă este spiritul critic al copilului. Acesta trebuie să exploreze posibilitatea rămânerii în sală pentru mai mult timp (la dorința copilului), precum și a revenirii în spațiul educațional. Ochiul critic al copilului vede, explorează, analizează și interpretează încă din primele secunde spațiul în care urmează să fie primit și își exprimă acordul sau dezacordul de a intra în grupă prin intenția de a face sau nu primii pași [1,3]. Pe lângă o educatoare prietenoasă, zâmbitoare și primitoare, existența altor copii cu care se poate interacționa, precum și prezența pentru un anumit timp a părinților în grupă, face posibilă dorința copiilor de a rămâne la grădiniță [3]. Însă toate aceste lucruri nu sunt de ajuns dacă preșcolarul nu găsește o grupă amenajată pe placul său, adică în concordanță cu particularitățile vârstei sale.

Aceasta înseamnă că sala de grupă trebuie să fie un spațiu larg, luminos, aerisit, curat, zugrăvit în culori vesele, calde, îmbinate armonios. Chiar și mobilierul trebuie să fie dimensionat specific vârstei preșcolare, dotat cu o

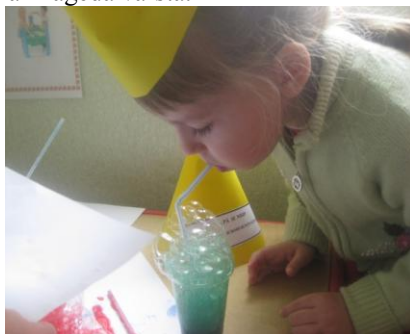
varietate de materiale și jucării, toate aflate la îndemâna copiilor, iar spațiul trebuie să fie delimitat astfel, încât să dea impresia mai multor universuri care așteaptă să fie descoperite și explorate. Iată de ce noul Curriculum de educație a copiilor de vîrstă timpurie și preșcolară impune ca o primă cerință și condiție de succes [2,3] amenajarea spațiilor grupei de copii în baza standardelor Centrelor de educație.

Organizarea spațiului educativ prin delimitarea centrelor oferă atât părinților cât și educatoarelor oportunitatea de a-i observa mai bine pe copii în interacțiunea cu materialele, cu alți copii sau cu adulții.

În organizarea pe centre a spațiului educativ educatoarea trebuie să asigure: securitatea și protecția copiilor, confortul prin mobilier, canapele, pernuțe, existența unui spațiu suficient studiului și întâlnirii cu alți copii, existența unui material adecvat oricărei situații de învățare, poziționarea adecvată a centrelor respectând reguli specific [4]. Acestea se referă, în special, la posibilitatea supravegherii oricărui centru din orice loc în care se află educatoarea în sala de grupă. Nu trebuie omisă nici poziționarea centrelor în sala de grupă, respectiv separarea centrelor zgomotoase de cele mai liniștite, dar și asigurarea suficientă de lumină naturală. Mijlocul sălii trebuie să fie permanent liber pentru fluidizarea circulației copiilor și pentru a putea desfășura întâlnirea de dimineață sau alte activități de grup [2,4]. Este totodată necesar ca mobilierul, mesele, scaunele, covorașele, pernițele existente la fiecare centru de activitate, să fie dimensionate potrivit vârstei copiilor și poziționate astfel, încât să se poată lucra în grup, dar să nu se creeze conflicte între membrii grupului. De menționat este faptul că, pentru preșcolari, este foarte important să existe un loc special amenajat unde se pot expune în fiecare zi lucrările acestora: desene, cântece, poezii învățate, picturi macheta ș.a. Acest spațiu trebuie să fie destinat exclusiv creațiilor copiilor și trebuie amenajat undeva la îndemâna părinților, însă având grijă să nu se suprapună cu spațiile de joacă ale copiilor sau cu centrele de interes. Preșcolarii au nevoie și de aprecieri ale părinților cu privire la activitățile pe care ei le-au desfășurat în fiecare zi. Fiecare obiect sau jucărie din sala de grupă trebuie să își păstreze locul dinainte stabilit și cunoscut de preșcolari. Aceștia trebuie responsabilizați în ceea ce privește aranjarea obiectelor și jucăriilor pe care le folosesc și trebuie să cunoască locul fiecăreia în sala de grupă. În cazul în care educatoarea decide să schimbe locul unui obiect, va face acest lucru prin anunțarea întregului grup și prezentarea motivului care a dus la luarea respectivei decizii.

Nu în ultimul rând, pereții sălii de grupă trebuie decorați ținând cont de particularitățile individuale ale copiilor [4]. Fie că se vor confecționa personaje din povești, peisaje din diferite anotimpuri, cifre sau litere animate sau orice alte decorații, se va avea în vedere specificul grupului, nivelul de cunoștințe și vârsta preșcolarilor. Evident, pavoazarea se va schimba în fiecare anotimp și se va

îmbunătății ori de câte ori este nevoie. Respectând toate aceste condiții și criterii, cadrul didactic va amenaja sala de grupă astfel încât copilul preșcolar va păși cu optimism și își va dori să rămână în acest mediu special amenajat pentru el și pentru activitățile în care acesta ocupă rolul principal. Așa dar, se poate concluziona faptul că amenajarea corespunzătoare a sălii de grupă reprezintă o condiție necesară pentru ca un preșcolar să aibă curaj să pășească pentru prima dată într-o sală de grupă, iar cadrul didactic are obligația de a respecta particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor, tocmai pentru ca educația timpurie să se poată desfășura în condiții optime și pentru ca personalitatea copiilor să se poată forma încă de la cea mai fragedă vârstă.

Lucrul la Centrul Apă și nisip. Descoperind proprietățile apei colorate.

Lucrul la Centrul Știință. Chiat este un microb?

Lucrul la Centrul Știință. Învățăm să reciclăm deșeurii.

Lucrul la Centrul Menaj. Oare cum se face ceaiul gustos?

Lucrul la Centrul Știință. Primele experimente. Plutește sau se îneacă? Lucrul la Centrul Știință. Amestecând lichide.

Deseori noi, cadrele didactice, mizăm pe ajutorul, înțelegerea, susținerea părinților [3]. Le putem recomanda ca în camera copilului, pe lângă jucării și cărți, să-și găsească locul:

- * seturi de construcție
- * magneți
- * ferme de furnici
- * lupe și lentile
- * semințe de flori și legume
- * calculatoare
- * ierbar
- * casuțe de păsări
- * microscop, telescop.

Activități pe care le puteți face împreună:

- Faceti un cozonac și observați cum aluatul trece din stare lichida în stare solida
- Priviți sarea sau zaharul cu lupa și observați cristalele;
- Puneti o leala în apă colorată și observați cum apa ajunge în tulpină și în frunze;
- Realizați o căsuță pentru păsări dintr-o cutie de lapte și observați păsările care sosesc în ea;
- Observați norii și diferențele între cei care aduc ploie și fulgere și cei care nu;
- Vizitați muzee și expoziții științifice.

Concluzie: Citind articolul mulți vor crede că la vârstele mici, preșcolare este foarte timpuriu să te orientezi spre știință și descoperire. Noi, cadrele didactice din învățământul preșcolar, considerăm că curiozitatea copiilor trebuie să fie susținută, orientată și mereu provocată, doar fiecare savant- cercetător odată a fost copil, a întrebat și a fost ajutat să găsească soluția. Designul modern al grupelor de preșcolari favorizează potențialul creativ al copiilor, rămâne doar ca educatorii să știe bine ce și cum au de făcut.

Referințe bibliografice:

1. Bocoș, M. Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune, Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană., 2002
2. Standarde profesionale naționale pentru cadrele didactice din instituțiile de educație timpurie (Ministerul Educației și Tineretului, anul 2010)
3. Ghidul cadrelor didactice pentru educație timpurie și preșcolară (Ministerului Educației și Tineretului, anul 2008)
4. Ghidul educatorilor “1001 IDEI pentru o educație timpurie de calitate” (Ministerul Educației, anul 2010).

Concepții asupra vieții și a lumii la Pherekydes din Syros

Vasile Vasilos, conf. univ. dr.
Universitatea Tehnică a Moldovei

Pherekydes din Syros a fost un gânditor grec presocratic care a trăit și activat în secolul al VI-lea î.e.n. (cc. 584/83-499/98), contemporan cu Anaximandru. Este de origine de pe insula Syros, în apropiere de insula Delos, ambele din arhipelagul Ciclade (care cuprinde 211 insule). S-ar fi născut în anul celei de-a 49 Olimpiade (584-581) și s-a manifestat în anii celei de-a 59 Olimpiade (544-541). Unii autori, printre care și Cicero, îl includ în cei „Șapte înțelepți” ai